

Víctor Pla és l'alcalde de la Sénia (Montsià) i també el primer president de la Mancomunitat de la Taula del Sénia, un projecte nascut de la voluntat de la majoria dels pobles que viuen a banda i banda del riu Sénia (que separa el País Valencià del Principat i Aragó) amb l'objectiu de superar les dificultats que deriven de la divisió administrativa que comporta la frontera. De moment, ja s'han aconseguit algunes millores en carreteres i comunicacions ferroviàries.

“El Sénia no és una frontera, sinó una cremallera”

Després de més de dos anys de treballs i reivindicacions, la Taula del Sénia ja és una realitat jurídica. Constituïts oficialment en mancomunitat des del passat 17 de desembre, els 22 pobles que la formen, pertanyents a les comarques del Montsià, Baix Maestrat i Matarranya, ja poden reclamar amb tota la força legal l'atenció de les administracions a l'hora de reivindicar un futur millor per als més de 100.000 habitants d'aquest territori. Tot, sense patir les conseqüències de pertànyer a tres administracions autonòmiques diferents. Per al seu president, Víctor Pla, aquesta iniciativa ha de servir per començar a sortir de l'oblit permanent a què els han condemnat les institucions. Però també, diu el president, ha de ser el punt de trobada de les inquietuds d'un grup de pobles amb una mateixa història, llengua i costums que es troben repartits entre el Principat, el País Valencià i l'Aragó.

—Vostè gestiona el dia a dia d'un municipi (la Sénia) situat just al límit de la frontera (el Sénia). Quins són els principals inconvenients de viure a l'extrem?

—Els nostres problemes, principalment, vénen per una manca de coneixement del territori per totes les institucions (comarcals, provincials, autonòmiques i estatals). El fet és que només cal venir a visitar-nos per adonar-se de la situació: manca d'infraestructures i

d'inversions, dificultats de desplaçament pel territori, problemes amb les telecomunicacions... La llista no s'acaba. I a més, ens trobem amb el problema afegit que alguns pobles vivim més a prop de l'altra banda de la frontera que de la nostra pròpia. I això significa més inconvenients encara pel que fa a qüestions com la sanitat o l'educació.

—La Taula del Sénia pot solucionar aquest tipus de problemes?

—No tots, però sí que pot fer força en molts aspectes parlant amb les administracions autonòmiques respectives. Per exemple, el de la sanitat és un problema exclusivament burocràtic, de comunicació entre la Generalitat Valenciana i la de Catalunya. Però fins i tot això que sembla tan senzill és complicat de resoldre. S'han donat molts casos en què un malalt que és traslladat d'Alcanar, per exemple, a l'hospital de Vinaròs, en un trasllat d'urgència, ha de canviar d'ambulància a la frontera perquè els convenis entre ambulàncies i conselleries de Sanitat no permeten passar d'una comunitat autònoma a l'altra. En aquest cas, nosaltres només demanem que els habitants d'Alcanar, que tenen l'hospital de Vinaròs a cinc minuts, puguin utilitzar aquest centre amb normalitat sense necessitat de desplaçar-se a Tortosa, que està a 30 quilòmetres.

—En canvi, en l'educació la situació està més normalitzada.

—Efectivament, els xiquets de Sant Rafael fa gairebé trenta anys que van a

escola a Ulldecona i els de Rossell ja fa molt de temps que vénen a la Sénia. Simplement per una qüestió de distància i comoditat. En definitiva, del que es tracta simplement és de facilitar la vida a la gent que vivim aquí.

—La constitució d'una mancomunitat, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat legal, pot accelerar la solució d'aquest tipus de problemes que fa temps que denuncien?

—Amb aquesta mancomunitat, d'alguna manera, hem culminat tota una sèrie d'actuacions que van començar fa més de dos anys i que ara ens ha de permetre sortir d'aquest forat negre en què ens trobem, una mena d'espai desconegut per a les administracions autonòmiques respectives.

—En què els pot beneficiar, a la pràctica?

—Fins ara tot havia estat molt simbòlic. Ara, en canvi, podrem fer gestions amb altres entitats administratives, podrem accedir a fons europeus o demanar subvencions a les diferents administracions de l'estat, tant consells comarcals com comunitats autònomes o ministeris.

—De moment, ja han aconseguit algunes millores en comunicacions ferroviàries i en carreteres. Com quedarà finalment el traçat de l'autovia de la Plana des de la Jana fins a l'eix de l'Ebre?

—Per a nosaltres, el prolongament d'aquesta via a través del Montsià ja és

una bona notícia perquè vertebrarà tota una zona amb una necessitat de comunicacions històrica. De moment, però, encara no se sap res del traçat definitiu. Nosaltres, des de la Sénia, preferim una ruta d'interior que abraça tots els pobles de la plana interior de la comarca.

—En canvi, alguns pobles de la costa, també membres de la Mancomunitat, prefereixen un traçat més proper al litoral. Com arribaran a un acord?

—L'última paraula no la tenim ningú de nosaltres. La té Foment, que és qui paga. De qualsevol manera, jo crec que el problema és que els municipis costaners no acaben d'entendre que els pobles d'interior també necessitem comunicacions, la qual cosa no vol dir que els de costa no puguin millorar les seues carreteres (de fet, ja hi ha els projecte de desdoblament de la N-340). Es tracta que tots en sortim beneficiats.

—Com pot afectar la Taula el fet que alguns dels pobles de la zona del Maestrat, presidits per ajuntaments del PP, no s'hagen volgut afegir a la iniciativa?

—Nosaltres continuem deixant la porta oberta als ajuntaments que falten [Sant Jordi, Sant Rafael, Sant Mateu, la Pobla de Benifassà i Xert] per si canvien d'opinió. No obstant això, és ben evident que encara que no formen part de la Mancomunitat, en sortiran beneficiats amb les millores que aconseguim. De tota manera, el pitjor no és que no s'hi vulguen incorporar, el pitjor és que alguns d'aquests pobles veuen la iniciativa amb bons ulls però no s'hi han afegit perquè des del PP de Castelló els ho han prohibit.

—El Partit Popular de Terol, en canvi, sí que està representat a la Taula del Sénia a través de l'Ajuntament de Beseit...

—Efectivament, i s'ha fet amb tota normalitat. Però tots sabem que el PP de Castelló mana molt...

—El seu argument és que la Taula s'ha creat per defensar els interessos dels socialistes a la zona.

—Jo crec que aquest argument ja no funciona. Senzillament perquè a la Taula, a hores d'ara, hi ha representats tots els partits: PSPV, PSC, CiU, Bloc, ERC i també PP i PAR a través dels ajuntaments de Beseit, Vall-de-roures i Pena-roja (Matarranya).

—Què esperen de les institucions autonòmiques respectives?

—Si més no, que ens tinguem en compte, que ens escolten i que ens tracten com qualsevol altra mancomunitat.

—I a partir d'aquí?

—Doncs que ens ajuden a potenciar aquest territori de totes les maneres possibles, per exemple, explotant allò que ja tenim. Tant el Baix Maestrat com el Montsià i el Matarranya són comarques amb un gran valor turístic poc conegut. En pocs quilòmetres tenim, per una banda, sol i platja, i per l'altra, muntanya i un parc natural de 35.000 hectàrees. A més, hi ha molts valors ar-

tístics, històrics i patrimonials que molts catalans, valencians i aragonesos desconeixen per complet.

—Com definiria aquest territori per a tota aquesta gent?

—Aquesta zona no és més que una comarca natural formada per un conjunt de pobles que comparteixen història, llengua, cultura i costums i que, per circumstàncies, estan dividits en tres administracions diferents. En realitat, jo sempre dic, perquè sempre ho he pensat, que el riu Sénia no és una frontera, sinó una cremallera que uneix tres parts d'una mateixa unitat.

Rosanna Melià